

Nr 171

Av fröken **Stenberg m. fl.**, om inrättandet av en professur i pedagogik vid Umeå universitet.

(Lika lydande med motion nr 201 i Andra kammaren)

Umeåkommitténs förslag om inrättandet av en professur i pedagogik vid universitetet i Umeå, vilket tillkom efter samråd med 1960 års lärarutbildningssakkunniga har som framhålles i statsverkspropositionen tillstyrkts av samtliga de instanser som uttalat sig i frågan. Statsutskottet yttrade i samband med en motion i ärendet vid förra årets riksdag: »Någon tvekan torde icke råda om att en dylik professur är starkt motiverad. — — — Utskottet — — — vill samtidigt understryka angelägenheten av att denna fråga snarast möjligt vinner sin lösning.» Beträffande ämnesinriktningen föreligger också full enighet. Den av umeåkommittén föreslagna inriktningen på praktisk pedagogik har nämligen tillstyrkts av flertalet remissinstanser och förordats av universitetskanslersämbetet.

Behovet av att en professur i pedagogik snarast inrättas i Umeå synes sålunda väl motiverat. Departementschefen har emellertid funnit att »bl. a. av utbildningsorganisatoriska skäl» beslut om tidpunkten för inrättandet av en professur i pedagogik i Umeå bör fattas i samband med att ställning toges till det förslag om den framtida lärarutbildningen som 1960 års lärarutbildningssakkunniga skall framlägga.

De utbildningsorganisatoriska skäl som nu framföres mot inrättandet synes inte ha med angelägenhetsgraden att göra. De allmänna organisatoriska frågor rörande lärarutbildningen och de speciella frågor som rör organisationen av pedagogikundervisningen på lågstadiet och som kan bli aktuella på grund av lärarutbildningssakkunnigas förslag kan knappast nämnvärt påverka behovsfrågan — förutsatt att lärarutbildning över huvud skall fortgå i Umeå.

En professur i pedagogik i Umeå synes väl motiverad av uppbyggnaden av ett nytt universitet. Eftersom pedagogikämnet är det sammanhållande kärnämnet för uppfostran och utbildning synes det mycket angeläget att ett ungt universitet under utbyggnad har en pedagogisk institution att repliera på i frågor gällande undervisning, examination, studieteknik m. m. Universitetspedagogiken har länge varit ett eftersatt område, men vikten av hithörande frågor synes nu på allvar uppmärksammas. Det synes angeläget att viss försöksverksamhet kan äga rum i Umeå redan i uppbygg-

nadsskedet av universitetet innan undervisningen stelnat i alltför traditionella former.

Viss försöksverksamhet har redan påbörjats och annan planeras i Umeå. Till denna hör vissa försök med intern TV i såväl den ämnesteoretiska som den praktisk-pedagogiska undervisningen. Svårigheten att erhålla fullgoda handledare för auskultation och övningsundervisning samt behovet av att förbättra hithörande undervisning understryker kraftigt det angelägna med denna försöksverksamhet. Försöksverksamhet med studieteknisk rådgivning för de studerande kommer att anordnas under vårterminen 1965 i samråd med universitetskanslersämbetet. Ett annat område med försöksverksamhet rör yrkespedagogisk forskning.

Enligt proposition nr 74 år 1964 skall lärarutbildning vara en huvuduppgift för Umeå universitet. Vid sidan av lärarutbildning enligt den konventionella modellen — filosofisk ämbetsexamen inkluderande särskild kurs i pedagogik och pedagogisk psykologi — bedrivs i Umeå i samråd med 1960 års lärarutbildningssakkunniga också en försöksverksamhet med lärarutbildning med en större integrering av de ämnesteoretiska, de pedagogiska och de praktiskt pedagogiska momenten. På grund av pedagogikämnets centrala roll synes det angeläget att forskning rörande skilda didaktisk-metodiska och skolsociala frågor kan äga rum i Umeå.

Intresset för pedagogikutbildningen i Umeå har visat sig vara mycket stort. Antalet studenter enligt uppgjorda prognoser har kraftigt överskridits. Undervisning har förekommit i pedagogik och psykologi i Umeå sedan 15 år tillbaka, varför ett stort studerande underlag finns för högre studier. Redan nu finns det anmälda ca 10 st. för licentiestudier och ca 20 för tre-betygsstudier. Om inte professur inrättas, måste dessa studerande avvisas. På grund av den positiva skrivning som föregående års motion fick i statsutskottet och den positiva inställningen från alla remissinstanser m. m. har förhoppningen i Umeå hos lärare och studenter varit den att högstadieundervisning och forskning skulle kunna påbörjas fr. o. m. höstterminen 1965.

Med häny till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta om inrättandet av en professur i pedagogik vid universitet i Umeå från och med budgetåret 1965/66.

Stockholm den 26 januari 1965

Gunvor Stenberg

Gunnar Edström

Eric Carlsson

Dagmar Ranmark